

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та
управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус навчальної дисципліни БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ) підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент

Розробник: Кулинич М. Б., доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПІ Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 7 від 10 січня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни згідно з навчальним планом спеціальності наведена в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	<i>Галузь знань</i> 07 Управління та адміністрування <i>Спеціальність</i> 073 Менеджмент <i>Освітньо-професійна програма</i> Менеджмент <i>Освітній рівень</i> Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання <u>2-ий</u>
		Семестр <u>4-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>38</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>38</u> год.
		Самостійна робота <u>64</u> год.
Мова навчання	Консультації <u>10</u> год.	
	Форма контролю: <u>залік</u>	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові - [Кулинич Мирослава Богданівна](#)

к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування,

Контактна інформація:

Kulnych.Muroslava@eenu.edu.ua

Мобільний телефон (Viber) +380669605361

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна Бухгалтерський облік (загальна теорія) належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем Бакалавр. Поряд з іншими дисциплінами бухгалтерський облік дозволяє краще зрозуміти економічну суть і проблеми управління бізнесом. Дисципліна передбачає набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо організації облікового процесу на вітчизняних підприємствах, використовуючи при цьому сучасні наукові підходи.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Пререквізити. Вивчення дисципліни Бухгалтерський облік (загальна теорія) має за мету поряд із іншими дисциплінами даного навчального плану допомогти майбутньому фахівцеві-менеджеру розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки. Передумовами вивчення даної дисципліни є прослухані курси: Теорія економічної науки, Інформаційні технології в менеджменті, Мікроекономіка, Статистика, Макроекономіка, Фінанси, Менеджмент, Економіка підприємства, Менеджмент.

Постреквізити. Вивчення даної дисципліни сприятиме кращому засвоєнню таких дисциплін як Аналіз господарської діяльності, Операційний менеджмент, Менеджмент організацій та інших.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – є опанування принципів і системи організації бухгалтерського обліку у суб'єктів різних форм власності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни Бухгалтерський облік (загальна теорія) є вироблення практичних навичок у формуванні облікової інформації, навичок використання облікової інформації при прийнятті управлінських рішень.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення курсу Бухгалтерський облік (загальна теорія) набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК16. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК):

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК10. Здатність оцінювати роботи, що виконуються, та забезпечувати їх якість, мотивувати персонал організації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК16. Здатність застосовувати основи обліку в професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН23. Знати основи обліку у професійній діяльності.

Вивчивши дисципліну студент зможуть :

– використати теоретичні знання і практичні навички для суцільного, безперервного, взаємозв'язаного, суворого документального спостереження за господарською діяльністю суб'єктів і накопичення інформації про цю діяльність;

– втілити навички облікової практики щодо попередження негативних явищ в господарській діяльності;

– впровадити навички щодо одержання узагальнюючої інформації про стан господарювання, зміни, які відбуваються, стан взаємозв'язків підприємства та його взаємовідносини з іншими підприємствами.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Форма контролю /бали
	Усього	У тому числі					
		лекції	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Консультації	
Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку							
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет та метод	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 2. Бухгалтерський баланс	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	15	3	6	-	6	-	РЗ/К/10
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	13	4	5		4		РЗ/К/10
Тема 5. Документація, інвентаризація	7	1		-	4	2	РЗ/К/10
Разом за змістовим модулем 1	51	12	15	-	22	2	РЗ/К/10
МКР 1							МКР 20
Змістовий модуль 2. Облік активів, пасивів, доходів, витрат і фінансових результатів підприємства							
Тема 6. Облік необоротних активів	13	3	2	-	6	2	РЗ/К/10
Тема 7. Облік запасів	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 8. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	10	4	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 9. Облік фінансових інвестицій	8	1	1	-	4	2	РЗ/К/10
Тема 10. Облік власного капіталу	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 11. Облік зобов'язань	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	8	2	2	-	4	-	РЗ/К/10
Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства	13	4	3	4	2	-	РЗ/К/10
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів	11	2	3	4	2	-	РЗ/К/10
Тема 15. Фінансова звітність	14	4	2	2	-	4	РЗ/К/10
Разом за змістовим модулем 2	95	26	21	10	34	8	РЗ/К/10
МКР 2							МКР 30
ІНДЗ							ІРС20
Разом за семестр							100
Усього годин	150	38	36	10	56	10	

РЗ – розв'язування завдань; К – контрольні роботи.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Завдання	Форми контролю*
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	1.1. Бухгалтерський облік – як інформаційна система підприємства. Сутність обліку 1.2. Еволюція предмету бухгалтерського обліку, його об'єкти 1.3. Метод бухгалтерського обліку	ПРЗ
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс	2.1. Балансовий метод відображення інформації 2.2. Побудова бухгалтерського балансу. Форма, структура і зміст балансу 2.3. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс	ІРС
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	3.1. Поняття про рахунки і їх будову 3.2. Подвійне відображення операцій на рахунках 3.3. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку 3.4. Узагальнення даних поточного обліку 3.5. План рахунків бухгалтерського обліку	РПЗ
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	4.1. Суть оцінювання (оцінки) об'єктів обліку та калькуляції 4.2. Відображення в обліку господарських процесів 4.2.1. Процес постачання 4.2.2. Процес виробництва 4.2.3. Процес реалізації	ІРС, РПЗ
5	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	5.1. Вимоги до змісту й оформлення документів, порядок перевірки й опрацювання документів 5.2. Документообіг та організація зберігання документів 5.3. Інвентаризація. Порядок проведення й оформлення інвентаризації 5.4. Виявлення результатів інвентаризації та відображення їх в обліку 5.5. Техніка облікової інформації	ІРС, РПЗ
6	Тема 6. Облік необоротних активів	6.1. Економічна суть основних засобів 6.2. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів 6.3. Облік зносу, амортизації основних засобів 6.4. Облік інших необоротних матеріальних активів 6.5. Облік нематеріальних активів 6.6. Облік інших необоротних активів	ІРС, РПЗ
7	Тема 7. Облік запасів	7.1. Визнання запасів та їх оцінка 7.2. Синтетичний і аналітичний облік руху виробничих запасів та його документальне оформлення 7.3. Інвентаризація виробничих запасів 7.4. Облік МШП 7.5. Облік товарів	ІРС, РПЗ
8	Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської	Економічна сутність грошового обігу та розрахунків 8.2. Облік готівкових і безготівкових коштів 8.3. Облік дебіторської заборгованості за товарними	ІРС, РПЗ

	заборгованості	операціями 8.4. Облік розрахунків за нетоварними операціями	
9	Тема 9. Облік фінансових інвестицій	9.1. Поняття фінансових інвестицій 9.2. Характеристика поточних і довгострокових фінансових інвестицій	ІРС, РПЗ
10	Тема 10. Облік власного капіталу	10.1. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу 10.2. Облік додаткового та резервного капіталу 10.3. Облік неоплаченого та вилученого капіталу 10.4. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)	ІРС, РПЗ
11	Тема 11. Облік зобов'язань	11.1. Суть зобов'язань та їх оцінка 11.2. Облік довгострокових зобов'язань 11.3. Облік поточних зобов'язань	ІРС, РПЗ
12	Тема 12. Облік заробітної плати та соціального страхування персоналу	12.1. Організація оплати праці, форми та структура заробітної плати 12.2. Облік основної і додаткової заробітної плати та їх документальне обґрунтування 12.3. Облік утримань із заробітної плати 12.4. Аналітичний та синтетичний облік заробітної плати 12.5. Облік єдиного соціального внеску	РПЗ
13.	Облік витрат діяльності підприємства	13.1. Суть витрат, їх класифікація та оцінка 13.2. Облік витрат на виробництво продукції 13.3. Облік витрат періоду 13.4. Облік витрат за елементами	ІРС, РПЗ
14.	Облік доходів і фінансових результатів	14.1. Суть і визнання доходів і фінансових результатів 14.2. Облік доходів і фінансових результатів від операційної діяльності 14.3. Облік доходів і фінансових результатів від фінансової та іншої діяльності	ІРС, РПЗ
15.	Фінансова звітність	15.1. Зміст фінансової звітності. Вимоги до складання фінансової звітності та принципи її підготовки 15.2. Характеристика форм фінансових звітів	ІРС, РПЗ

*Форми контролю: РПЗ – презентація; РПЗ – розв'язування практичних завдань; ІРС – індивідуальна робота студента

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами курсу й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань студентів розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhanizatsiui_provedennia_%20pot_kontroliu_u_formikompiuternoho_testuvanni.pdf).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття

відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 за погодженням із керівником курсу.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента та підготовки презентацій, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагиату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-zapobigannya-plagiatu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Якщо студент успішно виконав запропоновані викладачем завдання й отримав підсумкову семестрову оцінку не меншу, ніж 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (здати одну із тем, перездати якусь тему, виконати практичні завдання, написати підсумковий тест).

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою та переводиться у лінгвістичну шкалу.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996 XIV (зі змінами та доповненнями). URL: www.zakon.rada.gov.ua
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). Інструкція про застосування. К.: КНТ, 2009. 144 с.
3. Національні стандарти бухгалтерського обліку. Спецвипуск // Все про бухгалтерський облік. 2009. № 10, 15.
4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено Міністерством фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: www.liga.net.
5. Бугинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для вузів. Житомир: ПП «Рута», 2003. 444 с.
6. Бугинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку: навч. посіб. в 2 ч. Ч. I. [2-е вид., доп. і перероб.]. Житомир: ПП «Рута», 2001. 512 с.
7. Бугинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. в 2 ч. Ч. II. [2-е вид., доп. і перероб.]. Житомир: ПП «Рута», 2001. 512 с.
8. Бухгалтерський облік. Загальна теорія : бібліогр. покажчик Інтернет-ресурсів / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. М. Б. Кулинич. Електрон. Текст. Дані. Луцьк, 2019. 112 назв. URL: <http://esnuir.eunu.edu.ua/handle/123456789/16079> (дата звернення: 14.11.2021).
9. Бухгалтерський облік. Загальна теорія [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд.: М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. Луцьк, 2017. 1132 назв. URL: <http://esnuir.eunu.edu.ua/handle/123456789/12183>
10. Кулинич М. Б., Сафарова А. Т. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студ. усіх форм навч. Луцьк: Вежа-друк. 2017. 362 с.
11. CONCEPTUAL APPROACH TO REFORMING OF THE NATIONAL ACCOUNTING SYSTEM : monograph. Z.-M. V. Zadorozhnyi, Doctor of Economic Sciences, Professor, [Et al.]. Kindle Publishing, Box 81226 Seattle, WA 98108-1226, The USA, 2017. 236 p. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26750/1/Conceptual%20approach%20to%20reforming%20of%20the%20national%20accounting%20system.pdf> (дата звернення: 15.08.2021).
12. Paul D. Kimmel PhD, Jerry J. Weygandt PhD, Donald E. Kieso PhD, Accounting tools for business decision making. URL <https://www.just.edu.jo/~mqais/CIS252/Accounting.pdf> (дата звернення: 20.08.2021).